

A KÖTETBEN HASZNÁLT ADATBÁZISOK LEÍRÁSA

Az **Eurobarometer (EB)** az Európai Bizottság megbízásából eredetileg az Európai Közösség országaiban az 1970-es évek eleje óta végzett harmonizált közvéleménykutatást, amelynek célja a társadalmi és politikai változások vizsgálata volt. Később a kutatás az Európai Unió tagországaira terjed ki, és mind a mai napig évente kétszer – tavasszal és ősszel – történnek a megkérdezések. Az 1990-es évektől ez a Standard Eurobarometernek nevezett kutatás kiegészült kifejezetten a jelölt tagországokra vonatkozó megkérdezésekkel (Candidate countries Eurobarometer), illetve bizonyos speciális témákat elemző kutatásokkal (Special Eurobarometer, Flash Eurobarometer). A kutatásról bővebb információk olvashatóak a http://ec.europa.eu/public_opinion/index_en.htm címen. Az adatok (Special és Standard Eurobarometer) pedig regisztrálást követően a GESIS honlapján férhetők hozzá: <http://zacat.gesis.org/webview/index.jsp>

A **European Social Survey (ESS)** az Európai Bizottság támogatásával indult azzal a céllal, hogy közel harminc – főként európai – ország attitűdjeinek változását monitorozza. A kutatásnak három befejezett hulláma van (2002, 2004, 2006). Mindegyik hullám tartalmaz állandó és változó részeket. 2002-ben a bevándorlókhoz és menekültekhez való viszony, illetve az egyén társadalmi és civilszervezetekben betöltött helye; 2004-ben az egészségügyi és a gazdasági erkölcsről szóló modul; míg 2006-ban az egyéni életút során bekövetkezett események időzítése; a személyes és társadalmi jólét voltak a változó modulok. A magyar adatok elemzését az *MTA Politikai Tudományok Intézete* és az *MTA Szociológiai Kutatóintézet* gondozásában megjelent Európai Társadalomtudományi Elemzések sorozat tartalmazza. A kutatás honlapján www.europeansocialsurvey.org az adatok is elérhetők.

A **European Quality of Life Survey (EQLS)** a European Foundation (Eurofound) által vezetett nemzetközi kutatás adatfelvételére eddig kétszer (2003 és 2007) került sor. Az adatállományban az Európai Unió 27 országa mellett Törökország, illetve a 2007-es hullámban Horvátország és Norvégia adatai szerepelnek. A kutatás célja a tágas értelmezett életminőség vizsgálata, így a foglal-

koztatottság, a jövedelem, az iskolázottság, a lakáskörülmények, az egészség, a munka-család egyensúlya, valamint az elégedettség témaköre egyaránt a kutatás fókuszában áll. Az adatok felhasználásával készült elemzések az Eurofound honlapjáról érhetőek el: www.eurofound.europa.eu. Az adatok (egyelőre csak a 2003-as hullámé) pedig regisztrációt követően elektronikusan is hozzáférhetőek a www.esds.ac.uk/findingData/eqlsTitles.asp címen.

Az **International Social Survey Program (ISSP)** 1985-ben indult nemzetközi adatfelvétel, amely évente más témát kutat, a témák azonban rendszeres időközönként visszatérnek. A témák között eddig többek között a kormányzat szerepét, az egyenlőtlenségeket, a nemzeti identitást vagy a vallást vizsgáló adatfelvételek voltak. Jelenleg 45 ország tagja az ISSP-nek. A magyar adatfelvételt évek óta a TÁRKI végzi, Róbert Péter koordinálásával. A nemzetközi adatfelvétel adatai a GESIS archívumában találhatóak, és előzetes regisztráció után hozzáférhetőek a következő elérési útvonalon: <http://zacat.gesis.org/webview/index.jsp>. A kutatás honlapja: www.issp.org.

A **World Value Survey (WVS)** az eredetileg az Európai Közösség tíz tagországában, 1981-ben megkezdett European Values Survey (EVS) nemzetközi adatfelvétele, bár a két kutatást mind a mai napig különböző kutatócsoportok vezetik, az adatfelvétel pedig harmonizált, de nem azonos kérdéssor alapján történik. A kutatásnak eddig öt befejezett hulláma készült el: 1981–1984; 1989–1993; 1994–1999; 1999–2004; 2005–2008. Az első négy hullám EVS és a WVS harmonizált adatait tartalmazó adatbázis, illetve a WVS ötödik hullámának adatai előzetes regisztráció után ingyenesen letölthetőek a kutatás honlapjáról (www.worldvaluessurvey.org). A kutatás nemzetközi és kultúraközi értékrendszerbeli változások monitorozását tűzte ki célul. A WVS adatai alapján Ronald Inglehart dolgozta az értékrendszerbeli változások átfogó elméletet. Ő egyébként a kutatás végrehajtó bizottságának elnöke is. Az eddigi kutatásokban több mint 80 országról vannak adatok. Magyarország a régió egyetlen olyan országa, amely a kutatás minden hullámában szerepelt.

SZERZŐI ÉS SZERKESZTŐI ISMERTETŐ

ALBERT FRUZZINA szociológus, a Zsigmond Király Főiskola Szociológia Tanszékének vezetője, az MTA SZKI tudományos főmunkatársa, a Network of Independent Experts on Social Exclusion magyar szakértője. Főbb kutatási területei: kapcsolathálózat-elemzés, társadalmi kirekesztés.

DÁVID BEÁTA szociológus, az MTA Szociológiai Kutatóintézet főmunkatársa, a Veszprémi Hittudományi Főiskola főiskolai tanára. Kutatási területei: kapcsolathálózat, egészségpszociológia, társadalmi kohézió, családszociológia.

GÁTI ANNAMÁRIA szociológus, a TÁRKI-Tudok Oktatáskutató Zrt. kutatója. Kutatási területe: fiatalok állampolgári aktivitása, tudatossága.

GICZI JOHANNA szociológus, a KSH vezető tanácsosa, a Budapest Corvinus Egyetem Szociológia Doktori Iskolájának Ph.D. hallgatója. Kutatási területe: időmérleg, informális gazdaság, korosodó társadalom.

JANKY BÉLA szociológus, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Szociológia és Kommunikáció Tanszékének docense. Kutatási területei: jóléti intézményekkel kapcsolatos preferenciák, hazai cigányság helyzete, társadalmi szolidaritás.

KELLER TAMÁS szociológus, a TÁRKI Zrt. kutatója, a Budapesti Corvinus Egyetem Szociológia Doktori Iskolájának Ph.D. hallgatója. Kutatási területe: társadalmi rétegződés, attitűdök, értékek.

LANNERT JUDIT közgazdász-szociológus, a TÁRKI-TUDOK Tudásmenedzsment és Oktatáskutató Központ vezérigazgatója. Kutatási területei: oktatáspolitikai, oktatás-szociológia.

LELKES ORSOLYA közgazdász, a European Centre for Social Welfare Policy and Research, Bécs, vezető kutatója. Kutatási területei: társadalmi egyenlőtlenségek, a boldogság közgazdaságtana, közpolitikák hatáselemzése.

LENGYEL GYÖRGY szociológus, a Budapesti Corvinus Egyetem Szociológia és Társadalompolitika Intézetének egyetemi tanára. Kutatási területei: gazdasági szereplők, elitiek, európai integráció, információs társadalom.

MONOSTORI JUDIT szociológus, a KSH Népeségtudományi Kutatóintézet tudományos munkatársa. Kutatási területei: társadalmi egyenlőtlenségek, szegénység, jóléti rendszerek, korai nyugdíjba vonulás.

SIK ENDRE szociológus, a TÁRKI Zrt. programvezető kutatója, az ELTE Társadalomtudományi Kar Kisebbségsszociológia Tanszékének egyetemi tanára. Kutatási területei: időmérleg, kapcsolati tőke, informális gazdaság, xenofóbia, nemzetközi migráció.

TÓTH ISTVÁN GYÖRGY közgazdász-szociológus, a TÁRKI Zrt. vezérigazgatója, egyetemi magántanár a Budapesti Corvinus Egyetemen. Kutatási területei: jövedelem-eloszlás, a szociálpolitika közgazdaságtana és szociológiája.

- értékelkötelezett szakszerűség
- megbízható adatok
- körültekintő elemzések

Kutatási területek:

- társadalmi szerkezet, munkaerőpiac
- jövedelemeloszlás, szegénység, egyenlőtlenségek
- szociálpolitika, jóléti rendszerek
- egészségi állapot, egészségügy
- konjunktúravizsgálat, gazdasági attitűdök
- választáskutatás, közvélemény-kutatás
- adatfelvételek módszertana, statisztikai elemzések
- mikroszimulációs fejlesztés
- oktatáskutatás

Szolgáltatások:

- csaknem 700 adatállományt tartalmazó nonprofit, közszolgálati adatbank
- magasan képzett adatfelvételi apparátussal végzett empirikus adatfelvételek
- elismert kutatói teljesítmények, széles körű oktatási tapasztalat
- tényfeltáró elemzések, előzetes hatásvizsgálatok
- eseti, féléves, éves jelentések, Társadalmi Riport, Tárki Társadalompolitikai Tanulmányok

Referenciák:

- kormányzati intézmények
- nemzetközi szervezetek
- szakmai társaságok
- önkormányzatok
- pénzintézetek
- nagyvállalatok

A TÁRKI Zrt. elérhetősége:

cím: 1112 Budapest, Budaörsi út 45.
 postacím: 1518 Budapest, Pf. 71.
 telefon: (36 1) 309-7676
 fax: (36 1) 309-7666
 e-mail: tarki@tarki.hu
 internet: www.tarki.hu

Hasznos címek:

elnök: Kolosi Tamás, kolosi@tarki.hu
 vezérigazgató: Tóth István György, toth@tarki.hu
 tudományos igazgató: Rudas Tamás, rudas@tarki.hu
 ügyvezető igazgató: Szivós Péter, szivos@tarki.hu
 adatbanki igazgató: Fábíán Zoltán, fabian@tarki.hu
 adatfelvételi igazgató: Balogh Anikó, aniko.balogh@tarki.hu
 irodavezető: Werner Katalin, wernerka@tarki.hu